

รูปแบบการถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมโรคไข้มาลาเรียนแก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ศึกษากรณี : องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตำบลช้างเผือก อ.จะนะ จ.นราธิวาส

อดิศักดิ์ วงศ์วิทยาพิทักษ์ ศศม.ป.พยาบาลศาสตร์* ,มูหามัดอายุ ชำแข็ง สบ.*

*ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 12.4 นราธิวาส

ความสำคัญ

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริการสาธารณะ 6 ด้าน ซึ่งครอบคลุมถึงการสาธารณสุข เกี่ยวกับการป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อในพื้นที่ ประกอบกับมีพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2545 ให้จัดตั้งกองทุน หลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคในพื้นที่และด้วยกรมควบคุมโรคมุ่งเน้น งานวิชาการเป็นหลัก การดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานเครือข่าย ในพื้นที่ จึงได้จัดทำโครงการถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมโรคมาลาเรียให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลช้างเผือกในครั้งนี้ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการถ่ายโอนแก่พื้นที่อื่นๆ ภายใต้บริบทใกล้เคียงกัน

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษารูปแบบของการถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมโรคมาลาเรียให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ศึกษาเอกสารและทำความเข้าใจระเบียบการใช้เงินกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นของ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

2. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกำหนดภารกิจงานควบคุมโรคมาลาเรียสำหรับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ

ผลการดำเนินงาน

การถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมโรคมาลาเรียแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้งบประมาณจากกองทุน หลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น ต้องอาศัยความร่วมมือที่ดีของหน่วยงานเครือข่าย โดยดำเนินการดังนี้

1. ประสานงานและประชุมร่วมกันระหว่างสำนักงานสาธารณสุขอำเภอจะนะ องค์การบริหารส่วนตำบล ช้างเผือก และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลช้างเผือก (รพ.สต.ไอซือระ และ รพ.สต.กุ่มง) โดย ศศม.ที่ 12.4 จ. นราธิวาส นำเสนอปัญหาโรคมาลาเรียในพื้นที่ตำบลช้างเผือกกับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอจะนะและแต่งตั้งผู้ ประสานงานหลักระดับอำเภอ (ผู้รับผิดชอบงานควบคุมโรคของ สสอ.)

2. ศศม.ที่12.4 จ.นราธิวาส นำเสนอแนวทางการดำเนินงานควบคุมโรคมาลาเรียโดยระบุกิจกรรมงบประมาณ ทรัพยากร บุคลากรและระยะเวลาการปฏิบัติงานของแต่ละกิจกรรม ตลอดจนอบรมการใช้ชุดตรวจ RDTและการจ่าย รักษาโรคมาลาเรียให้แก่ জনท.รพ.สต. และอบรมวิธีการพ่นเคมีแบบฤทธิ์ตกค้างแก่ อสม.

3. รพ.สต. เขียนแผนปฏิบัติการดำเนินงานควบคุมโรคมาลาเรียของตำบลช้างเผือก

4. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานควบคุมโรคมาลาเรียของตำบลช้างเผือก

สรุป

รูปแบบการถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมโรคมาลาเรียต.ช้างเผือก อ.จะนะได้รับความร่วมมือด้วยดีจาก ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้ง สสอ. อบต. และ รพ.สต. แต่หากพิจารณาสถานการณ์โรคในพื้นที่หลังดำเนินการถ่ายโอนแล้ว พบว่ายังมีผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากความล่าช้าในการควบคุมโรค และพ่นเคมีไม่ทั่วถึงในแหล่งแพร่เชื้อ

ข้อเสนอแนะ

การนำรูปแบบการถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมโรคมาลาเรียให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปใช้พื้นที่อื่น ภายใต้บริบทที่ใกล้เคียงกัน จะต้องให้ ศศม. เป็นพี่เลี้ยงทุกกิจกรรมของการควบคุมโรค ในระแวกหลังการถ่ายโอน